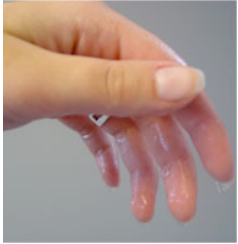

Hyperhidrosis en Fysiotherapie

Wat is hyperhidrosis?

Het woord hyperhidrosis betekent letterlijk: overmatig transpireren. In de praktijk komt het neer op aanvalsgewijs of continu zeer veel zweeten, vooral van de oksels en/of de handpalmen en voetzolen. De klachten ontstaan meestal vanaf

0-20 jarige leeftijd en kunnen tientallen jaren aanhouden. Bij sommige mensen is hyperhidrosis echter vrijwel vanaf de geboorte aanwezig. Het te veel transpireren kan leiden tot problemen met de afleiding, of met werken bijv. schrijven of vasthouden van gereedschap als de handpalmen erin aangedaan. Over het algemeen treedt het zweeten dagelijks vanzelf op en gaat het continu door.

Hyperhidrosis kan daardoor een normaal sociaal functioneren belemmeren.

Is er een oorzaak voor hyperhidrosis?

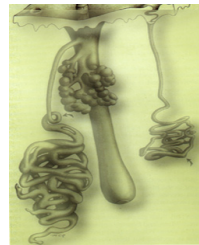
Over de precieze oorzaak bestaat nog onduidelijkheid. Wel lijken spanningen, angstgevoelens en stress een rol te spelen, hoewel psychologisch onderzoek bij mensen met deze klachten geen duidelijke psychisch belastende factoren laten zien. Waarschijnlijk ontstaat de prikkel om te gaan zweeten in de hersenen, in de hypothalamus. Omdat bij 30 tot 40% van de patiënten deze aandoening vaker in de familie voorkomt is er waarschijnlijk sprake van erfelijk bepaalde aanleg.

Bij de specifieke vorm (met bekende oorzaak) komt het overmatig zweeten als bijverschijnsel voor, zoals bij bepaalde schildklierafwijkingen, infecties of auto-immuunziekten.

Hoe vaak komt hyperhidrosis voor?

De incidentie of mate van voorkomen is niet precies bekend. Studies in de VS noemen minimaal 0,5 % van de bevolking. In Nederland zou het om 80.000 patiënten kunnen gaan. Het is mogelijk dat er meer mensen zijn met hyperhidrosis, maar dat deze zich niet melden voor behandeling o.a. omdat in het verleden goede therapeutische mogelijkheden ontbraken.

Zweeten, hoe doen we dat?

Er zijn 2 soorten zweetkliertjes: 1) apocriene zweetklieren die uitmonden op een haarfollikel; deze klieren geven vooral reuksecretie. 2) eccriene zweetkliertjes die via een afvoerbuis direct op de huid uitmonden.

(re.)Zweetkliertjes Apocriene (li.) en eccriene

De eccriene kliertjes zijn betrokken bij de thermoregulatie (warmteregeling) en deze scheiden dus het echte zweetvocht af. Bij hyperhidrosis zijn deze zweetkliertjes vnl. verantwoordelijk voor het zweetprobleem. Het spreekt voor zich dat bij het overmatig zweeten van de oksels en voeten ook de geur zeer hinderlijk zal zijn. De aansturing van de zweetkliertjes gebeurt door het sympatische (onwillekeurige) zenuwstelsel.

Primaire Hyperhidrosis.

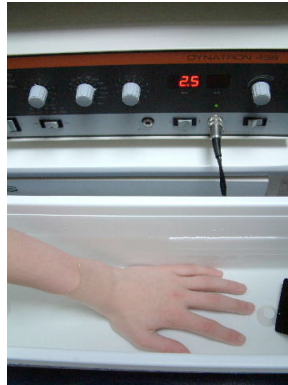
Dit is de vorm van transpireren waarvan geen ziekte als oorzaak aan te tonen is. Het betreft meestal verder gezonde mensen. Deze zgn. ideopathische (= geen oorzaak te vinden) hyperhidrosis is overwegend gelokaliseerd in de oksels, in de handpalmen, de voetzolen of een combinatie van handpalmen en voetzolen. De patiënten die zich bij een arts melden zijn meestal behoorlijk gehandicapt door dit probleem. Zo zijn er mensen die dagelijks vele malen hun kleding verschonen of ze dragen veel lagen over elkaar om het zweeten te verbergen. Op het werk of op school geeft het problemen bijv. met schrijven. Ook het handen schudden kan vervelend zijn. Niet zelden beheerst het zweeten het dagelijkse leven, waardoor ook de kwaliteit hiervan nadelig wordt beïnvloedt.

Therapieën

Zowel door de huisarts als dermatoloog kunnen diverse methodes toegepast worden om verlichting te bewerkstelligen. Dit kan o.a met het aanbrengen op de huid van bepaalde vloeistoffen of zalf, soms op basis van aluminiumzout. Voor de zeer ernstige gevallen bestaan er chirurgische technieken zoals thoracale sympathectomie (onderbreken van een zenuwverbinding in de borstholte.) Deze ingreep wordt over het algemeen door de longarts in een algemeen ziekenhuis of gespecialiseerde kliniek uitgevoerd. Sinds enkele jaren worden ook met redelijk succes injecties met Botox (een stof die de zweetkliertjes verlamt) toegepast. De fysiotherapeutische behandeling bestaat uit een vorm van iontoforese.

Iontoforese

De in deze praktijk gebruikte behandeling van de handen, voeten of oksels bestaat uit iontoforese. Dit is een vorm van elektrotherapie (toepassen van een stroomvorm i.c.m. een medicijn of in water.) Het betreft dan meestal niet de ernstigste vorm van hyperhidrosis. In het geval van hyperhidrosis van de handen worden deze in 2 bakken water geplaatst, met in elke bak een elektrode. Door een zwakke (gelijk)stroom op de elektrodes aan te sluiten wordt de huid van de handen behandeld. Voor de oksels worden speciale, aan de okselvorm aangepaste elektrodes gebruikt. Het effect van de behandeling is o.a. een geringe eeltvorming in de weetkanaaltjes waardoor deze smaller worden en de transpiratie zal afnemen. Een andere mogelijk werking is een prikkelrempelverhoging van de zweetkliertjes. Uit onderzoek is gebleken dat het lichaam door deze therapie niet op andere plaatsen meer gaat zweten. De behandeling veroorzaakt een licht prikkelend gevoel zonder pijn, duurt ca. 25 minuten en vindt in het begin 2 of 3x per week plaats. Wanneer het resultaat stabiel is, d.w.z. wanneer er geen verdere verbetering meer plaats vindt, of als de klachten zijn verdwenen, wordt de frequentie geleidelijk afgebouwd naar een onderhoudsdosering van éénmaal per twee à drie weken. Ook bestaat er de mogelijkheid om voor huisgebruik een apparaat te huren of te kopen. De iontoforese behandeling is, mits toegepast op de hiergenoemde wijze, meestal succesvol (minimaal 70-80 % reductie van het transpireren) en vindt over het algemeen plaats na verwijzing door de huisarts of dermatoloog. Omdat het hier om een reguliere fysiotherapeutische behandeling gaat wordt de behandeling door de zorgverzekeraars vergoed zoals andere fysiotherapeutische indicaties.

Iontoforese van de hand

Literatuur/bronnen:

- A short history of sweat gland biology. International Journal of Cosmetic Science, K. Wilke, A. Martin, L. Terstegen and S. S. Biel 2007, 29, 169-179
- Treatment Options for Hyperhidrosis Hobart W. Walling and Brian L. Swick . Am J Clin Dermatol 2011; 12 (5): 285-295
- Dermatologic Surg. Gd. Lines Solish N, Bertuca V. 2007
- Tap water iontophoresis in the treatment of hyperhidrosis. Int J Dermatol 26;1987:194-197.
- Iontophoreses in dermatology. J.B. Sloan J Am Acad. Dermtol 15:671-684, 1986

Voor meer informatie of het maken van afspraken:

Brouwers Fysiotherapie
Hasselsestraat 6
5575 CG Luyksgestel
Tel. 0497-541914
Fax 0497-542444
E-mail : info@brouwersfysiotherapie.nl
www.brouwersfysiotherapie.nl

Hyperhidrosis & Fysiotherapie

Brouwers Fysiotherapie
Hasselsestraat 6
5575 CG Luyksgestel